

Teaching Guide						
Identifying Data				2020/21		
Subject (*)	Business Economics		Code	662G01010		
Study programme	Grao en Turismo					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	2nd four-month period	First	Basic training	6		
Language	Spanish/Galician					
Teaching method	Hybrid					
Prerequisites						
Department	Economía					
Coordinador	Mariz Perez, Rosa	E-mail	rosa.mariz@udc.es			
Lecturers	Mariz Perez, Rosa	E-mail	rosa.mariz@udc.es			
Web						
General description	O obxectivo principal desta materia é que o alumno observe a realidade empresarial do sector turístico, interprete e poida extraer conclusións, tanto operativas coma estratéxicas. O contido da materia estrutúrase en catro partes. Na primeira parte analízanse os conceptos básicos acerca da empresa, o empresario e o ámbito empresarial. Na segunda parte abórdanse aspectos fundamentais sobre a dirección de empresas e a organización e na última se delimita a función financeira.					
Contingency plan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A2	Analizar a dimensión económica do turismo.
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A6	Ter unha marcada orientación de servizo ao cliente.
A10	Xestionar os recursos financeiros.
A11	Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A12	Dirixir e xestionar (management) os distintos tipos de entidades turísticas.
A13	Manexar técnicas de comunicación.
A26	Planificar e xestionar os recursos humanos das organizacións turísticas.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.

B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes		
Learning outcomes	Study programme competences	
Básicas e xerais	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7	
Transversais / Nucleares		C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8
Específicas	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26	

Contents		
Topic	Sub-topic	
TEMA 1: A empresa e o empresario.	1.1 A empresa como realidade económica e social. 1.2 Concepto de empresa. 1.3 Os elementos da empresa. 1.4 Funcionamento da empresa. Areas básicas. 1.5 Os obxetivos da empresa. 1.6 A responsabilidade social da empresa: RSC a ética dos negocios. 1.7 O empresario.	

Tema 2: A empresa. Comportamento	2.1 A empresa como nexo de contratos 2.2. Supostos de conducta/comportamento 2.3 Tipos de empresas
TEMA 3: O entorno empresarial.	3.1 Os factores do entorno xeral. 3.2 Os factores do entorno específico. 3.3 O analise DAFO e 5 formas de Porter 3.4 A extratexia competitiva da empresa. 3.5 A responsabilidade social e medioambiental. 3.6 O marco xurídico da actividade empresarial.
TEMA 4: Factores de localización e dimensión da empresa.	4.1 Factores de localización. 4.2 A dimensión da empresa. 4.3 Extratexias de crecimiento: crecimiento interno e externo. 4.4 Cooperación entre empresas. 4.5 A PYME. 4.6 As empresas multinacionais. 4.7 Globalización e deslocalización.
TEMA 5: A Dirección na empresa	5.1 A función directiva: niveis directivos. 5.2 Funcions do proceso directivo. 5.2.1 Planificación: etapas, obxetivos e estratexias. 5.2.2 Organización e estructura organizativa. 5.2.3 Xestión & dirección. 5.2.4 Control: fases, tipos e ferramentas. 5.3 Estilos de dirección. 5.4 O liderazgo.
Tema 6: O patrimonio da empresa e os seus Estados Financieiros.	6.1 Patrimonio. 6.2 Elementos patrimoniais. 6.3 Clasificación do patrimonio: o balance de situación. 6.4 A conta de pérdidas e ganancias.
Tema 7: Subsistema Financeiro	7.1 A función financeira. 7.2 Definición e clases de recursos financeiros. 7.3 A financiación externa a corto prazo. 7.4 A financiación externa a largo prazo. 7.5 Financiación interna e autofinanciación. 7.6 Os proxectos de inversión. 7.7 Criterios de selección de inversiones: métodos (VAN y TRI)
Tema 8: A empresa turística.	8.1 Definición da empresa turística. 8.2 O empresario turístico. 8.3 O entorno da empresa turística. 8.4 O sector turístico. 8.5 Tipos de empresas turísticas. 8.6 Empresas de transportes. 8.7 Empresas de aloxamiento. 8.8 Empresas de distribución: as axencias de viaxe.

Planning

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours

Supervised projects	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C5 C6 C7 C8	11	30	41
Guest lecture / keynote speech	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B4 B5 C2 C6	25	42.5	67.5
Oral presentation	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B4 C1 C3	2	2	4
Case study	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4	11	20.5	31.5
Objective test	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B3 B4 C1 C6	2	2	4
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Supervised projects	A partir dos temas abordados nas sesións maxistrais propoñerase a realización de traballos que consistirá na creación dunha oportunidade turística ou de lecer. O traballo desenvolverase polo alumnado, atendendo ás indicacións que se proporcionen a través da atención personalizada do profesor aos diferentes grupos. Para a realización destes traballos tomaranse como referencia os materiais básicos e complementarios da materia.
Guest lecture / keynote speech	Explicaranse os contidos que conforman o marco teórico da materia mediante a exposición oral, guiada co uso de presentacións, medios audiovisuais e cuestións dirixidas ao alumnado coa finalidade de favorecer a súa aprendizaxe.
Oral presentation	Consistirá na exposición oral do traballo tutelado (ou parte) realizado ao longo do curso, así como de unha parte da teoría ou contido básico da materia O traballo será exposto nas datas establecidas.
Case study	As actividades de estudio de casos tratarán sobre situacións reais centradas no ámbito turístico. Deste xeito, o alumno aplicará os coñecementos adquiridos durante as sesións maxistrais mediante a participación activa e alcanzará un maior coñecemento da realidade. Para valorar a asistencia ás clases, as devanditas actividades poden ser realizadas en calquera día, hora e non necesitan de aviso previo ao alumnado.
Objective test	Realización dun exame final a través dunha proba escrita que versará sobre aspectos teóricos, prácticos ou teórico-prácticos correspondentes aos temas desenvolvidos na aula.

Personalized attention	
Methodologies	Description

Supervised projects	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese como aqueles momentos de traballo presencial do alumno e profesor. Por este motivo, a participación do alumnado é obligatoria.
Case study	A forma e o momento en que sexan desenvolvidos indicarase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia. No caso dos alumnos do grupo online, a atención siempre será a través de Teams no horario establecido polo profesor

Assessment				
Methodologies	Competencies	Description	Qualification	
Supervised projects	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C5 C6 C7 C8	Valorarase a orixinalidade, o rigor metodolóxico, a profundidade do contido e a utilización de fontes documentais axeitadas.	20	
Case study	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4	En relación co estudo de casos valorarase: A comprensión da situación presentada considerando a diversidade e complexidade dos factores que inciden no ámbito turístico. A profundidade da análise atendendo ao marco teórico traballado na materia. A capacidade de síntese e de adecuación das propostas de acción como resposta á situación presentada.	20	
Objective test	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B3 B4 C1 C6	Para aprobar a materia é imprescindible que o alumno alcance un mínimo de 4 puntos sobre 10 no exame final.	40	
Oral presentation	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26 B1 B2 B4 C1 C3	Valorarase a claridade das opinións expostas en relación ás lecturas, a resolución de casos e a exposición dos traballos tutelados realizados ao longo do curso.	20	

Assessment comments

Alumnos en grupo presencial:

Si a situación vixente permite o desenvolvemento normal das aulas e actividades de forma presencial, o sistema de evaluación e as metodoloxías a empregar serán as descritas máis arriba (escenario 1: 20% estudo de casos y participación na aula, 20% exposición oral, 20% traballo tutelado e 40% exame tipo test). Todas estas actividades tenrán lugar na aula física (ou, en el caso de que o centro deseñe un sistema híbrido no que ás veces os estudiantes teñan actividades/clase presencial e, outras, online, tamén se empleará este esquema de evaluación sempre que sexa posible celebrar o exame en modo presencial). Plan de contingencia: Si non fora posible polas circunstancias, celebrar o exame de modo presencial e se instaurara un sistema remoto de enseñanza, o sistema de evaluación pasaría a axustarse ao seguinte esquema (Escenario 2): 1. Estudo de casos e participación na aula: 25%2. Presentación oral: 25%3. Traballo tutelado: 50%. Neste caso (escenario 2) todas as metodoloxías e actividades pasarán á modalidad online e os estudiantes as enviarán a través de Moodle ou Teams, seguindo as indicacións do profesor. As aulas terán lugar tamén a través de Teams no mesmo horario que se estableceu para as clases presenciales. Esta estructura (xa sexa o escenario 1 ou o 2) emplearase tanto para a primeira como para a segunda oportunidade e tanto para os estudiantes a tiempo completo como para os de tiempo parcial.

Notas para a segunda oportunidade: Para a segunda oportunidade (xullo), o estudiante que non superase a materia na primeira oportunidade debe realizar o exame na data establecida e pode revisar/mellorar ou realizar as actividades dos outros tres componentes da evaluación. No caso de que só sexa posible a modalidade online, o sistema de evaluación será o descrito no escenario 2 (Plan de Continxencia); o estudiante entregará a través de Teams/Moodle os tres componentes da evaluación (cuando menos unha semana antes da data do exame oficial da segunda oportunidade) e realizará a presentación dos mismos a través de Teams (para o cual, deberá contactar co profesor para establecer día e hora).

Alumnos en grupo online:

Si a situación vigente permite a realización del examen presencial, as metodoloxías a empregar serán as descritas no escenario 1: 20% estudo de casos -con presentación oral do mesmo-, 20% traballo tuteado -tamén con presentación oral- e 60% exame tipo test presencial). En caso contrario, habrá que adaptarse ao seguinte Plan de Continxencia

Plan de contingencia:

Si non fora posible polas circunstancias, celebrar o exame de modo presencial o sistema de evaluación pasaría a axustarse ao seguinte esquema (Escenario 2): 1. Estudo de casos e participación na aula virtual: 25%2. Presentación oral: 25%3. Traballo tutelado: 50%. Neste caso (escenario 2) todas as metodoloxías e actividades serán realizadas online e os estudiantes as enviarán a través de Moodle ou Teams, seguindo as indicacións do profesor. Esta estructura (xa sexa o escenario 1 ou o 2) emplearase tanto para a primeira como para a segunda oportunidade e tanto para os estudiantes a tiempo completo como para os de tiempo parcial. Notas para a segunda oportunidade: Para a segunda oportunidade (xullo), o estudiante que non superase a materia na primera oportunidade debe realizar o exame na data establecida e pode revisar/mellorar ou realizar as actividades dos otros tres componentes da evaluación. No caso de que non sexa posible a realización presencial do examen, o sistema de evaluación será o descrito no escenario 2 (Plan de Continxencia); o estudiante entregará a través de Teams/Moodle os tres componentes da evaluación (cuando menos unha semana antes da data do exame oficial da segunda oportunidade) e realizará a presentación dos mismos a través de Teams (para o cual, deberá contactar co profesor para establecer día e hora).

Sources of information

Basic	ARANDA HIPÓLITO, A. (1998): "Dirección financiera para empresas turísticas (Inversión y Financiación)". Ed. Centro de Estudios Ramón Areces S.A. Madrid. CASANUEVA ROCHA, C., GARCÍA DEL JUNCO, J. y CARO GONZÁLEZ, F.J. (2000): "Organización y gestión de empresas turísticas". Pirámide. Madrid. FIGUEROLA PALOMO, M. (1995): "Economía para la gestión de las empresas turísticas". Manual I: "Organización y Financiación". Manual II: "Producción y Comercialización". Ed. Centro de Estudios Ramón Areces, S.A. Madrid. FIGUEROLA PALOMO, M. (1990): "Elementos para el estudio de la economía de la empresa turística". Ed. Síntesis. Madrid. MARTÍN ROJO, I. (2004): "Dirección y gestión de empresas del sector turístico". Pirámide. Madrid. PARRA LÓPEZ, E., CALERO GARCÍA, F. (2006): "Gestión y dirección de empresas turísticas". Mc Graw-Hill. Madrid. SUÁREZ SUÁREZ A.S. (1996): "Curso de introducción a la economía de la empresa". Pirámide. Madrid.
-------	--

Complementary	AGUIRRE SABADA, A. (1992): "Fundamentos de economía y administración de empresas". Pirámide. Madrid. ARANDA HIPÓLITO, A. (1994): "Gestión técnica-económica de hoteles". Ed. Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid. BUENO CAMPOS, E, et all. (1997): " Economía de la empresa. Análisis de las decisiones empresariales". Pirámide. Madrid. CUERVO, A. (1996): "Introducción a la administración de empresas". Civitas. Madrid. DOMÍNGUEZ MACHUCA, J.A., et all. (1990): "El subsistema productivo de la empresa: problemas y fundamentos teóricos". Pirámide. Madrid. KOONTZ, H. y WEIHRICH, H. (1994): "Elementos de administración". Mc Graw-Hill. México. PÉREZ GOROSTEGUI, E. (1991): " Economía de la empresa (Introducción)". Ed. Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid. SUÁREZ SUÁREZ, A. S. (1998): " Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa". Pirámide. Madrid.
---------------	--

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Introduction to Economics/662G01002

Introduction to Tourism/662G01009

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.